

Finansiering och stöd
Per Lundkvist Molin
per.lundkvist@regionjh.se

Regionala utvecklingsnämnden
RUN/53/2024
2024-04-02

Medfinansiering till projekt Leader Grogrund - Landsbygdsutveckling genom Leadermetoden

Ärendebeskrivning

Leader Grogrund Ideell Förening inkom den 11 januari 2024 med en ansökan om 5 388 823 kronor till projektet Leader Grogrund - Landsbygdsutveckling genom Leadermetoden. Projekttiden är 11 januari 2024 till 31 december 2027. Övrig medfinansiering kommer enligt projektets totala finansieringsplan från Jordbruksverket genom Landsbygdsprogrammet. Inkommen ansökan har reviderats under handläggning då originalansökan inte innefattade en beskrivning av projektets aktiviteter. Därtill har projektets budget justerats och sökt belopp uppgår till 5 411 194 kronor. Stödsökande har inkommit med svar på kompletterande frågor under handläggning av ärendet. Leader Grogrund söker förskott om 400 000 kronor.

Leader Grogrund inkom den 8 december 2023 med en skrivelse till Region Jämtland Härjedalen (RUN/535/2023). Svaret på skrivelsen och beredning av denna projektansökan har pågått parallellt.

Inför varje ny programperiod bildas ett Leaderområde inom berörda kommuner och det tas fram en utvecklingsstrategi. Om Leader Grogrunds startansökan inte blivit beviljad och strategin inte blivit godkänd tilldelas inte föreningen medel och skulle därmed lagts ned. Aktuell programperiod avser 2023-2027.

Region Jämtland Härjedalen har tidigare utrett möjligheterna att finansiera Leaderområden genom statliga anslag 1:1 (RUN/281/2022). I det utredande arbetet gjordes bedömningen att Region Jämtland Härjedalen inte kan överlåta beslutanderätten för anslag 1:1 till en annan organisation.

Region Jämtland Härjedalen beslutade 2022 (RUN/392/2021) att finansiering av Leaderområden skulle ske genom att medfinansiera gemensamma projekt som antingen drevs av andra aktörer eller Leaderkontoren själva. För Leader Grogrund beslutades att avsätta 5 411 194 kronor för detta. Nu söker Leader Grogrund projektmedel för sitt arbete med att genomföra programperioden. Sökt belopp i aktuellt ärende förbrukar hela summan som avsattes till Leader Grogrund.

Syftet med projektet är att verka för landsbygdsutveckling inom kommunerna Åre, Berg, Krokoms, Östersund och Härjedalen genom Leadermetoden. Projektet innehåller aktiviteter som ska möjliggöra denna utveckling genom att via Landsbygdsprogrammet och berörda kommuner finansiera utvecklingsinsatser till projekt. Projektets aktiviteter handlar om att föreningen uppsöker, besöker samt coachar aktörer som kan söka Leaderfinansiering och sedermera handlägger ansökningar och beslutar om Leader-stöd i enlighet med Leadermetoden. Vidare ska projektet genomföra aktiviteter för att skapa opinion för landsbygdsfrågor och öka kunskapen om landsbygders villkor, förmedla EU:s roll för landsbygdsutveckling och den utveckling som sker med hjälp av Leadermetodens unika modell. I projektet ingår även aktiviteter för nätverkande, utveckling av föreningen

hemsida kommunikationsinsatser i sociala medier. Projektets kostnader är 10 822 388 kronor varav 9 506 484 kronor utgörs av personalkostnader.

Mål på kort sikt är att det skett uppsökande verksamhet i alla bygder inom området, och då gärna med andra organisationer i stödsystemet så som berörda kommuners näringslivsutvecklare och regionala utvecklingsstrateger/processledare vid Region Jämtland Härjedalen. Projektet har fört dialoger och coachat aktörer med projektidéer och handlagt ansökningar och fattat beslut om finansiering. Vidare är målsättningen med projektet att öka kunskapen om Leadermodellen och landsbygdsutveckling genom digital kommunikation samt nätverkande i form av workshops, konferenser, etc. Målsättning gällande deltagande organisationer är 30.

På längre sikt förväntas projektets aktiviteter ha bidragit till de två utarbetade långsiktiga målen som framgår av föreningens lokala utvecklingsstrategi *Attraktiva landsbygder* samt *Ta vara på engagemang och idéer*. Genom att finansiera insatser som drivs i området förväntas det långsiktiga resultat skapas genom dessa aktörers utvecklingsinsatser. Målsättning är därmed kopplat till exempelvis insatsområdet som behandlar *Entreprenörskap* i den lokala strategin. Genom att främja utveckling av entreprenörskap och företagande är målsättning att behålla skattekraft, bidra till ökad hållbarhet och motståndskraft vid förändrade omvärldsfaktorer samtidigt som konkurrenskraften stärks.

Beslutsmotivering

Legal

Projektstöd får beviljas enligt förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken.

Bidrag som utgör statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får inte lämnas med stöd i förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken. Med stöd i förordning SFS 2003:596 får således aktiviteter som riktar sig direkt till företag endast vara av ringa och allmänfrämjande karaktär. Projektstöd får inte finansiera åtgärder som omfattas av stöd enligt någon av de förordningar som styr företagsstöden. Projektets insatser ska vara vidare avgränsade från den ordinarie verksamheten i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats. Bidraget får inte utgöra driftsstöd.

Insatserna i detta projekt är inte att betrakta som ordinarie verksamhet och utgör inte stöd till drift. Föreningen Leader Grogrund bildades och föreningen lämnade därefter in sin startansökan till Jordbruksverket för genomförande av programperioden 2023-2027. Om startansökan inte hade blivit beviljad och föreningen inte tilldelats medel hade den fått läggas ner. Förvisso handlar det om driftsrelaterade kostnader för föreningen, vilket också framgår av Jordbruksverkets beslut. Men Region Jämtland Härjedalen gör bedömningen att föreningens verksamhet har en tydlig avgränsning gällande såväl tid, ekonomi och arbetsinsats som gör att det i grunden inte finns någon ordinarie verksamhet eller drift. Föreningens arbete med genomförande av strategin bedöms således uppfylla kraven för att betraktas som ett projekt.

Projektet innehåller inga aktiviteter som skulle kunna omfattas av stöd enligt de förordningar som styr företagsstöden.

Ekonomisk

Regionala projektstöd finansieras av statliga medel från anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder inom utgiftsområde 19 Regional utveckling.

Projektets kostnadseffektivt är genomgången och det bedöms finnas ekonomiskt utrymme att bevilja medfinansiering till detta projekt. Antagandet bygger bland annat på den prognos som löpande görs gällande utbetalningar för resterande del av året.

Projektet föreslås beviljas förskott om 400 000 kronor. Förskottet stärker uppstarten och därmed genomförandet av projektet, stödsökandes genomförandekapacitet bedöms trots önskan om förskott som god.

Strategisk

Projektverksamheten ska bidra till att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken och den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 är styrande för vad medlen får användas till. Av projekten ska det särskilt framgå hur projektet bidrar till en hållbar utveckling utifrån hållbarhetsaspekterna.

Projektet bedöms generellt motiverat utifrån den nationella strategin för hållbar regional utveckling. Genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken ska vara samordnad med bland annat landsbygdspolitik. Förutsättningarna för en hållbar regional utveckling varierar mellan olika delar av landet och insatserna behöver därmed anpassas därefter. Samordnade och kompletterande insatser inom och mellan strategiska och prioriterade områden skapar goda förutsättningar för ett mer effektivt genomförande av såväl den regionala utvecklingspolitiken som landsbygdspolitik samt andra berörda politikområden. ”Målet för den regionala utvecklingspolitiken är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet”. Projektets aktiviteter bedöms ligga i linje just kopplat till samordning av de olika områdena samt med lokalt fokus.

Projektet bidrar brett inom och mellan de strategiska områdena och prioriteringarna som exempelvis *-Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet, - Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet samt -Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet.*

Bristande kompetensförsörjning i gles- & landsbygder är ett hinder för utvecklingen av såväl näringsliv som offentlig sektor, vilket projektet kan bidra till att motverka. Likt i Leaders lokala utvecklingsstrategi som i den nationella strategin lyfts att ett mer diversifierat näringsliv på landsbygderna kan bidra till att minska sårbarheten på platser med få arbetsgivare och liten mångfald i näringslivet, vilket bedöms ligga i linje med projektet.

Ansökan överensstämmer vidare med den regionala utvecklingsstrategins vision om att vara en nytänkande och hållbar region att leva, verka och utvecklas i. Projektet skapar förutsättningar för utvecklingskraft i berörda kommuner genom att stötta den lokala utvecklingskraften. Även i den regionala utvecklingsstrategin liksom i den nationella strategin ska hänsyn till inomregionala skillnader och förutsättningarna beaktas och insatser anpassas efter behov.

Utifrån programmet för smart specialisering bedöms projektet primärt bidra till styrkeområdet *Jord, skog och vatten* med grund i de långsiktiga målen samt de aktiviteter som projektet avser genomföra och att helheten syftar till attraktiva landsbygder. Företag som är aktiva inom detta styrkeområde samt tillhörande förädling är en förutsättning för en levande landsbygd.

Hållbarhet både vad gäller miljömässigt och socialt bedöms genomsyra den strategi som Leader Grogrund arbetar med att genomföra inom ramen för detta projekt.

Uppföljning, utvärdering och rapportering

Projektet ska redovisa följande nationell indikator

- Antal deltagande organisationer: mål 30 organisationer

Regiondirektörens förslag

1. Region Jämtland Härjedalen beviljar medfinansiering av projektet Leader Grogrund - Landsbygdsutveckling genom Leadermetoden med 50 procent av redovisade och godkända kostnader, dock max 5 411 194 kronor.
2. Förskott betalas ut med 400 000 kronor.
3. Projektstödet finansieras med medel från anslag 1:1, Regionala utvecklingsåtgärder.
4. Beslutet gäller under förutsättning att övrig finansiering ordnas enligt ansökan.
5. Region Jämtland Härjedalens Allmänna villkor för stöd till projekt (RUN/640/2017) gäller för projektet.
6. Stödmottagaren ska vid rapportering i samband med ansökan om utbetalning rapportera utfall på uppföljningsindikatorn antal deltagande organisationer enligt den nationella vägledningen samt delge övrig information som är relevant för uppföljning och utvärdering av projektet.
7. Stödmottagaren ska slutrapportera senast 29 februari 2028.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Magnus Aspegren
Tf. områdeschef Hållbar tillväxt

Utdrag till

Leader Grogrund